

Kompensasjonsordningen for næringslivet:

Tilbakebetaling av tilskudd ved overskudd og utdelinger

Cand. jur.
Camilla Brunfelt
Revisorforeningen

Selskap som har mottatt tilskudd for faste uunngåelige kostnader etter kompensasjonsordningen for virksomheter med stort omsetningsfall, må betale tilbake tilskudd dersom selskapet går med et beregnet overskudd eller vedtar eller foretar utdelinger.

Dette gjelder for tilskudd mottatt for perioden november 2021 til og med februar 2022. Tilbakebetalingsplikten gjelder ikke enkeltpersonforetak.

Bestemmelsen om tilbakebetaling gjelder fra november 2021

Kompensasjonsordningen for virksomheter med stort omsetningsfall gjaldt for perioden mars 2020 til og med februar 2022. Bestemmelsen om tilbakebetalingsplikt ved overskudd og utdelinger kom inn i ordningen først fra og med november 2021. Dette betyr at bestemmelsen om tilbakebetalingsplikt ikke får betydning for tilskudd som selskapene har mottatt for periodene mars 2020 til og med oktober 2021.

Tilbakebetalingsplikt gjelder ikke for kompensasjon for tapt varelager

Plikten til tilbakebetaling gjelder tilskudd for faste uunngåelige kostnader. Selskapet har ikke plikt til å betale tilbake tilskudd mottatt for tapt varelager.

Tilbakebetalingsplikt gjelder ikke for enkeltpersonforetak

Tilbakebetalingsplikt gjelder for aksjeselskap, allmennaksjeselskap, samvirkeforetak, selskap som er omfattet av selskapsloven, samt utenlandske foretak som driver næringsvirksomhet

registrert her i landet eller på norsk kontinentalsokkel. Bestemmelsen gjelder ikke for de som driver virksomheten sin som enkeltpersonforetak.

Brønnøysund sender krav om tilbakebetaling

Etter at foretakene har rapportert selskapsopplysninger for regnskapsåret via skattemeldingen, vil det bli foretatt automatiske kontroller for å avklare om selskapene har tilbakebetalingsplikt. Ved tilbakebetalingsplikt på grunn av overskudd vil Brønnøysundregistrene sende krav om tilbakebetaling, men selskapet har uansett plikt til å varsle Brønnøysundregistrene hvis det ikke har mottatt krav om tilbakebetaling innen seks måneder etter det er klart at selskapet skal betale tilbake tilskudd.

For tilskudd som skal betales tilbake på grunn av utdelinger, skal tilbakebetaling skje før selskapet foretar eller vedtar utdelingen. Selskapet skal gi Brønnøysundregistrene opplysning om at tilskudd skal betales tilbake og vil få en faktura med krav om tilbakebetaling.

Hva er et beregnet overskudd?

Plikten til å betale tilbake tilskudd ved overskudd inntreffer når selskapet har et beregnet overskudd på mer enn

50 000 kroner. Selskapet skal da betale tilbake mottatt tilskudd som overstiger 50 000 kroner.

Utgangspunktet for et beregnet overskudd er ordinært resultat før skattekostnad for det regnskapsåret tilskuddsperioden er en del av. Regnskapsmessig resultat for 2021 og 2022, er derfor utgangspunktet for beregningen.

Mottatt tilskudd etter tilskuddsordningen skal legges til eller trekkes fra

Tilskudd skal føres til inntekt det året det ble klart at selskapet ville motta tilskudd. Reglene om tilskudd for periodene fra og med november 2021 ble ikke klare før i januar 2022. Tilskudd for november og desember 2021 og januar og februar 2022 føres derfor til inntekt i 2022.

Ved beregning av overskudd for 2021 skal tilskudd mottatt for periodene november og desember 2021, inkludert tilskudd mottatt for tapt varelager, legges til. På samme måte skal tilskudd mottatt for periodene november og desember 2021 trekkes fra ved overskuddsberegningen for 2022.

Underskudd for tidligere år kan trekkes fra

Det er anledning til å trekke fra underskudd fra tidligere år ved overskuddsberegningen. For tilskuddsperiodene november og desember 2021 kan underskudd i 2020 trekkes fra overskuddet. For tilskuddsperiodene januar og februar 2022 kan eventuelt underskudd i 2021 og 2020 trekkes fra overskuddet.

Illustrert ved et eksempel:

Regnskapsmessig resultat 2021	+100 000
Tilskudd mottatt for nov/des 2021	80 000
Regnskapsmessig resultat 2020	-60 000
Overskudd	+120 000
Tilbakebetalingsplikt	70 000

Tilbakebetalingsplikt før utdeling av utbytte

Selskap som har mottatt tilskudd, kan ikke vedta eller utbetale utbytte eller andre tilsvarende utdelinger uten at tilskuddet blir betalt tilbake. Begrensningen gjelder for tilskudd mottatt fra og med tilskuddsperioden november 2021 til og med februar 2022.

Bestemmelsen gjelder for perioden 28. januar 2022 til 31. desember 2023

Plikten til å betale tilbake tilskudd gjelder for vedtak eller utbetalinger som foretas i perioden fra og med 28. januar 2022 til og med 31. desember 2023. Dette skyldes at regelen om tilbakebetalingsplikt ble vedtatt først 28. januar 2022, og ble gitt virkning for denne perioden.

Disposisjoner som rammes av bestemmelsen

Hvilke utbetalinger som er omfattet er nærmere regulert i [forskriften § 3a-3 \(2\)](#).¹

Typiske eksempler på dette er:

- Ordinære og ekstraordinære utbytter
- Ulovlig utbytte
- Lån til personlig aksjonær
- Sikkerhetsstillelse for personlig aksjonær
- Konsernbidrag

- Tilbakekjøp av selskapets egne aksjer
- Likvidasjonsutbytte (men ikke likvidasjonsvederlag)
- Nedskrivning av aksjenes pålydende, for de delene som ikke anses som tilbakebetaling av innbetalt aksjekapital
- Bonus, når dette brukes for å omgå utbyttebegrensningen

Listen er ikke uttømmende.

I praksis fører bestemmelsen til at det ikke kan foretas beslutninger om utdelinger før 1. januar 2024 uten at det inntreer en plikt til å betale tilbake tilskudd. Tilskudd som var utbetalt før 28. januar 2022 rammes ikke.

Omgåelsesregel

Utbetaling av lønn til aksjonær for utført arbeid medfører ikke at tilskuddet må tilbakebetales. Det samme gjelder utbetalt arbeidsgodtgjørelse til deltaker i selskap med deltakerfastsetting (ANS og DA mv.). Tilbakebetalingsplikten kan ikke unngås ved at for eksempel utbytte blir utbetalt som lønn. Forskriften har en egen bestemmelse som skal hindre at virksomhetene foretar disposisjoner som i realiteten er en omgåelse av bestemmelsene om overskudds- og [utbytteforbud](#).²

Spesielt for konsern

Selskap som inngår i konsern, kunne etter kompensasjonsordningen velge å søke kompensasjon samlet som om konsernet var ett foretak. I slike tilfeller skal det være angitt hvordan tilskuddet er fordelt innad i konsernet. Endelig fordeling av tilskuddet skal være dokumentert.

Plikten til å betale tilbake tilskudd gjelder for hvert enkelt selskap i konsernet og er knyttet til selskapets andel av konsernets tilskudd. Tilbakebetalingsplikten oppstår og gjelder for det enkelte selskapet, og er uavhengig av eventuell tilbakebetalingsplikt for de øvrige [selskapene i konsernet](#).³

¹ https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2022-01-28-139/KAPITTEL_4#§3a-3

² <https://lovdata.no/forskrift/2022-01-28-139/§3a-4>

³ <https://lovdata.no/forskrift/2022-01-28-139/§3a-1>